

Doktorský studijní program *Výtvarná umění P8206*, obor Vizuální komunikace
(Přehled předmětů a zkoušejících, přehled anotací předmětů a literatury)

KDT/797 Metodologie a teorie umění - předmět obecný

doc. Mgr. Lenka Sýkorová, Ph.D.

Předmět **Metodologie a teorie umění** se zabývá vědeckou povahou dějin umění, kontextualizací artefaktu do širšího teoretického rámce a pluralitou interpretačních názorů. Na základě analýzy současných uměnovědných přístupů se studenti pokoušejí definovat základní metodologická východiska a výstupy, čímž prohlubují svou terminologickou výbavu a zároveň rozvíjejí metodologickou gramotnost. Student je tímto způsobem konfrontován se signifikantními uměleckými díly, konkrétními kurátorskými koncepty a relevantními teoretickými proudy; klasifikuje tyto aktuální tendence a pomocí metodologických postupů takto umělecký artefakt potenciálně muzealizuje.

Literatura základní:

- BAKOŠ, J.: *Štyri trasy metodologie dejín umenia*. Veda, 2000
- BARTLOVÁ, M. (ed.): *Dějiny umění v České společnosti*. Argo, 2004
- BARTLOVÁ, M.: *Jaká věda jsou dějiny umění? In: Umění: časopis Ústavu dějin umění*. Ústav dějin umění AV ČR, 54/2006, č. 3
- BAUDRILLARD, J.: *Simulacra and Simulation*. University of Michigan Press, 1994
- BENJAMIN, W.: *Dílo a jeho zdroj*. Odeon, 1979
- ELKINS, J.: *Proč lidé pláčou před obrazy*. Academia, 2007
- HILDEBRAND, A.: *Problém formy ve výtvarném umění*. Triáda, 2004
- HLAVÁČEK, J.: *Cvičení z estetiky*. Gallery, 2007
- JACOBSON, R.: *Poetická funkce*. H + H, 1995
- KROUPA, J.: *Školy dějin umění, Metodologie dějin umění I*. Masarykova universita, 2007
- LIESSMAN, K. P.: *Filozofie moderního umění*. Votobia, 2000
- MATHAUSER, Z.: *Metodologické meditace*. Blok, 1989
- PANOFKI, E.: *Význam ve výtvarném umění*. Odeon, 1981
- POSPISZYL, T. (ed.): *Před obrazem*. OSVU, 1998
- POSPISZYL, T.: *Srovnávací studie*. Agite/Fra, 2005
- PRAHL, R.; Winter, T.: *Proměny dějin umění*. Scriptorium, 2007
- SCHAPIRO, M.: *Dílo a styl*. Argo, 2006

Literatura doporučená:

- BAXANDALL, M.: *Stíny a světlo*. Barrister & Principal, 2003
- FEYERABEND, P., K.: *Rozprava proti metodě*. Aurora, 2001
- FRANCASTEL, P.: *Malířství a společnost*. Barrister & Principal, 2004
- POPPER, K. R.: *Bída historicismu*. Oikoymenh, 2000
- POPPER, K. R.: *Logika vědeckého bádání*. Oikoymenh, 1997
- PROCHÁZKA, M.; Hrbata, Z.: *Romantismus a romantismy. Pojmy, proudy, kontexty*. Karolinum, 2005
- READ, H.: *Kunst der Kunstkritik*. Gütersloh, 1963

KDT/800 Multimediální aspekty současného výtvarného umění – předmět obecný - prof. Mgr. Michal Koleček, Ph.D.

V rámci postmoderní analýzy výklad dospívá k multimediálním projekcím, elektronickému umění a k novým interaktivním médiím. Předmět **Multimediální aspekty současného výtvarného umění** si klade za cíl zpřístupnit pluralitu a heterogenitu umění dvacátého století a přimět studenty vnímat období poslední třetiny 20. století a počátku 21. století v širších kontextech jako logické vyústění sociálních, politických a ekonomických aspektů své doby.

Kurz je věnován:

- impulsům a globálním trendům přicházejícím jak z kultury západní, tak z kultur mimoevropských.
- současnému umění ve středoevropském regionu a problematice spojené s tímto geografickým a kulturním fenoménem. Zabývá se vymezením, identitou a současnou sebereflexí tohoto regionu a uměním jednotlivých zemí, střetem internacionálních a nacionálních trendů a tradic.
- rozvoji schopnosti orientace v současném českém výtvarném dění a zařazením jeho představitelů do středoevropského, evropského a světového kontextu.
- širšími souvislostmi mezi dějinami výtvarného umění a přesahy do oblasti sociologie, filosofie, politiky, kulturní antropologie a dalších disciplín.

Literatura základní:

- BOURRIAUD, N.: *Postprodukce*. Tranzit, 2004
- FLUSSER, V.: *Do universa technických obrazů*. OSVU 2001
- GREEN, R.: *Internet Art*. Thames and Hudson, 2004
- GREENBERG, R.; FERGUSON, B. W.; MAIRNE, S.: *Thinking about Exhibitions*. Routledge, 1996
- FOSTER, H.; KRAUSOVÁ, R.; YVE-ALAIN, B.; BUCHLOH, B.: *Umění po roce 1900*. Slovart, 2007
- JENKINS, H.: *Convergence Culture: Where Old and New Media Collide*. NYU Press, 2006
- KESNER, L.: *Vizuální teorie*. H + H, 1997
- MARINCOLA, P.: *Curating Now: Imaginative Practice/Public Responsibility*. Philadelphia Exhibitions Initiative, 2001
- MCLUHAN, M.: *Člověk, média a elektronická kultura*. Jota, 2000
- MCLUHAN, M.: *Jak rozumět médiím*. Odeon, 1991
- PACHMANOVÁ, M.: *Věrnost v pohybu*. OWP, 2001
- PAUL, CH.: *Digital Art*. Thames and Hudson, 2003
- POSPISZYL, T. (ed.): *Před obrazem, Antologie americké výtvarné teorie a kritiky*. OSVU, 1998
- RUSNÁKOVÁ, K.: *História a teória mediálneho umenia na Slovensku*. VŠVU, 2006
- WADE, G.: *Curating in the 21st Century*. Wallsall, 2000

Literatura doporučená:

- ECO, U.: *Interpretácia a nadinterpretácia*. Archa, 1995
- HEIM, M.: *The Metaphysics of Virtual Reality*. Oxford University Press, 1994
- LUMLEY, R.: *The Museum Time Machine*. Routledge, 1988
- SANDELL, R.: *Museum, Prejudice and the Reframing of Difference*. Routledge, 2006
- TURCLE, S.: *Life on the Screen: Identity in the Age of the Internet*. Simon & Schuster, 1997
- WEINBERGER, D.: *Everything Is Miscellaneous: The Power of the New Digital Disorder*. Times Books, 2007
- WEINTRAUB, L.: *Art on the Edge and Over: Searching for Art's Meaning in Contemporary Society, 1970s-1990s*. Art Insights, 1997
- WILLIAMS, R.: *Visual Communication: Integrating Media, Art, and Science*. Lawrence Erlbaum Associates, 2007

KDT/802 Cizí jazyk – předmět obecný, povinný

Pedagogická fakulta, Centrum jazykové přípravy, Mgr. Zuzana Procházková, Ph.D.

Kurz **Cizí jazyk** je zaměřen na precizaci stávajících znalostí a komunikačních schopností posluchače doktorského studijního programu v anglickém jazyce.

Zvláštní důraz je v něm kladen na prohlubování slovní zásoby v oblasti odborné terminologie, konverzaci a frazeologii.

Jeho náplň je zároveň založena na překladové rovině a konsekventním seznamování doktorandů s aktuálními informacemi ze studovaného oboru.

Literatura základní:

- DAVIES, P. A.: *Oxford Bookworms Factfiles: Information Technology*. Oxford University Press, 2002
- HARRISON, R.: *New Headway Academic Skills*. Oxford University Press, 2007
- MCCARTHY, M.; O'DELL, F.: *Academic Vocabulary in Use*. Cambridge University Press, 2007
- MURPHY, E.: *Grammar in Use*. Cambridge University Press, 1997
- MURPHY, E.: *English Vocabulary in Use*. Cambridge University Press, 2001
- NELSON, G.: *English: An Essentials Grammar*. Routledge, 2001
- O'DELL, F.: *English Panorama, Level 1*. Cambridge University Press, 1997
- O'DELL, F.: *English Panorama, Level 2*. Cambridge University Press, 1998
- RAIMES, A.: *Grammar Troublespots Student's Book*. Cambridge University Press, 1998
- SEAL, B.: *Academic Encounters: Reading, Study Skills and Writing – Human Behaviour*. Cambridge University Press, 1997

Literatura doporučená (překladová):

- BIERUT, M.: *79 Short Essays on Design*. Princeton Architectural Press, 2007
- BROWN, J. K.: *Making Culture Visible*. Routledge, 2005
- GANS, H. J.: *Popular Culture and High Culture: An Analysis and Evaluation of Taste*. Basic Books, 1999
- GREEN, R.: *Internet Art*. Thames and Hudson, 2004
- HARRISON, J. E.: *Ancient Art & Ritual*. Kessinger Publishing, 1996
- MIRZOEFF, N.: *An Introduction to Visual Culture*. Routledge, 2002
- PAUL, CH.: *Digital Art*. Thames and Hudson, 2003
- WADE, G. (ed.): *Curating in the 21st Century*. Walsall – Wolverhampton, 2000
- WILLIAMS, R.; Newton, J. H.: *Visual Communication: Integrating Media, Art and Science*. Routledge, 2007

KDT/803 Vizuální komunikace – předmět obecný, povinný

prof. Mgr. Michal Koleček, Ph.D.

Tematický blok **Vizuální komunikace** je zaměřen na kodifikaci vizuálních symbolů éry informatiky a na proces komunikace mezi globalizovanou společností a celou škálou aktuálních podob současného technického obrazu.

Předmět Vizuální komunikace v rámci doktorského studia zhodnocuje psychologické, rétorické, kognitivní, sémiotické, narativní a etické aspekty percepce zrakového vjemu, ale zároveň zahrnuje veškeré oblasti současné vizuální kultury: typografii, grafický design, fotografii, videoart a interaktivní média. Posluchači prozkoumávají způsob, jakým myšlenkové procesy pracují s dílčími znaky vizuálního výrazu a stávají se stavebními pilíři výjevu – obrazové informace. Mechanismy sdílení vizuální informace jsou v rámci tohoto celku nahlíženy z perspektivy historických souvislostí, osobního zaujetí, technické (technologické) determinace a obecného kulturního povědomí.

Literatura základní:

- ARNHEIM, R.: *Art and Visual Perception. A Psychology of the Creative Eye*. Berkeley University of California Press, 1974
- ARNHEIM, R.: *Visual Thinking*. Berkeley University of California Press, 1972
- BERTRAND, I.: *Media Research. Methods: Audience, Institutions*. Texts, Palgrave Macmillan, 2004
- BROWN, J. K.: *Making Culture Visible*. Routledge, 2005
- ELKINS, J.: *Visual Studies (A Sceptical Introduction)*. Routledge, 2000
- FLUSSER, V.: *Do universa technických obrazů*. OSVU, 2001
- KESNER (ml.), L.: *Vizuální teorie: Současné anglo-americké myšlení o výtvarných dílech*. H + H, 1997
- LESTER, M.: *Visual Communication*. Wadsworth, 2005
- MIRZOEFF, N.: *An Introduction to Visual Culture*. Routledge, 2002
- SCHULZ, W.: *Analýza obsahu mediálních sdělení*. Karolinum, 2005
- SMITH, K. (ed.); MORIARTY, S. (ed.): *Handbook of Visual Communication Theory, Methods, and Media*. Lawrence Erlbaum Associates, Inc., 2004
- VOLEK, E.: *Znak, funkce, hodnota*. Paseka, 2004
- WILLIAMS, R.: *Visual Communication: Integrating Media, Art, and Science*. Lawrence Erlbaum Associates, Inc., 2007

Literatura doporučená:

- BOLTON, R. (ed.): *Contest of Meaning: Critical History of Photography*. MIT Press, 1989
- CAGE, J.: *Color and Meaning*. Berkeley University of California Press, 2000
- CRARY, J.: *Suspensions of Perception (Attention, Spectacle, and Modern Culture)*. MIT Press, 2001
- GREEN, R.: *Internet Art*. Thames and Hudson, 2004
- HOLLY, A.; MOXEY, K. (edit.): *Art History, Aesthetics, Visual Studies*. Sterling & Francine Art Institute, 2002
- JENKINS, H.: *Textual poachers: Television Fans and Participatory Culture (Studies in Culture and Communication)*. Routledge, 1992
- KESNER, L.: *Muzeum umění v digitální době*. Argo a NG, 2000
- KUNCZIK, M.: *Základy masové komunikace*. Karolinum, 1995
- PAUL, CH.: *Digital Art*. Thames and Hudson, 2003

KDT/804 Současný středoevropský grafický design – předmět oborový

(Mgr. Anna Vartecká, Ph.D./doc. ak. mal. Michal Slejška)

Existují určitá, historickými okolnostmi podmíněná specifika středoevropské kulturní tradice? Jakou roli sehrávaly (a sehrávají) zdejší intelektuální kruhy?

Jaké funkce (informační, společenské, ideologické, estetické...) plní grafický design?

V čem se nároky kladené na středoevropský grafický design 20. století odlišovaly od potřeb požadovaných ve zbytku světa? Jak se při konstituci předválečného a poválečného středoevropského grafického názoru projevovaly většinové politické názory respektive levicové preference a pretence představitelů státní moci?

Jak se v plakátové tvorbě 60. a 70. let 20. století odráželo politické rozvolnění komunistického systému? Rezignoval současný grafický design na domácí tradici?

Přeorientoval se díky digitálním technologiím a změnám společenských paradigmat na komerční vizualitu „západu“?

Takovými a mnoha dalšími okruhy se zabývá diskusní tematický blok Současný středoevropský grafický design, jehož výstupem je esej vymezená nastíněným teoretickým diskursem.

Literatura základní:

- AYNLEY, J.: *Century of Graphic Design, A: Graphic Design Pioneers of the 20th Century*. Mitchell Beazley, 2001
- BENNETT, A. (ed.); HELLER, S. (ed.): *Design Studies: Theory and Research in Graphic Design*. Allworth Press, 2001
- BIERUT, M. (ed.); HELLER, S. (ed.); DRENTTEL, W. (ed.); HOLLAND, D. K. (ed.): *Looking Closer: Critical Writings on Graphic Design*. Allworth Press, 2006
- FOSTER, H.; KRAUSOVÁ, R.; BOIS, Y. A.; BUCHLOH, B.: *Umění po roce 1900*. Slovart, 2007
- KOLESÁR, Z.: *Kapitoly z dějin designu*. AAAD, 2004
- MASON, D.: *Material, Process, Print: Creative Ideas for Graphic Design*. Lawrence King, 2007
- MCQUISTON, L.: *Graphic Agitation*. Phaidon, 2006
- MCQUISTON, L.: *Graphic Agitation II*. Phaidon, 2007
- MÜLLER-BROCKMANN, J.; MÜLLER-BROCKMANN, S.: *History of the Poster / Geschichte des Plakates / Histoire de l'affiche*. Phaidon, 2006
- PELCL, J.: *Český design 1995-2000*. Prostor, 2001
- STUDIO NAJBRT: *Život, štěstí, překvapení*. Torst, 2007
- WALTON, R.: *The Big Book of Graphic Design*. Harper Collins, 2007
- ŽIŽEK, S.: *Mluvil tu někdo o totalitarismu?*. Tranzit, 2007
-

Literatura doporučená:

- HOPTMAN, L.; POSPISZYL, T. (eds.): *Primary Documents. A Sourcebook for Eastern and Central European Art since the 1950's*. MOMA, 2002
- JUDLOVÁ, M.: *Ohniska znovuzrození. České umění 1956-1963*. GHMP, 1994
- KALINOVÁ, L.: *Společenské proměny v čase socialistického experimentu*. Academia, 2007
- LIPOVETSKY, G.: *Paradoxní štěstí*. Prostor, 2007
- POMAJZLOVÁ, A. (ed.): *Expresionismus a české umění 1905-1927*. NG, 1994
- ROUSOVÁ, H. (ed.): *Vademecum moderního umění v Čechách a na Moravě*. Gallery, 2002
- ŠVÁCHA, R.; PLATOVSKÁ, M.: *Dějiny českého výtvarného umění V, 1939-1958*. Academia, 2005
- ŠVÁCHA, R.; PLATOVSKÁ, M.: *Dějiny českého výtvarného umění VI, 1939-1958*. Academia, 2007

KDT/806 Fotografie a současné umění – předmět oborový

doc. Mgr. Michaela Thelenová

Tematický blok **Fotografie a současné umění** se zaměřuje na detailní analýzu soudobých uměleckých trendů a reflexi signifikantních fotografických přístupů. Tyto aktivity se odehrávají jak v teoretické, tak v umělecké a umělecko-kritické rovině. Zvláštní pozornost je věnována kontextualizaci české fotografie v rámci evropského a světového kulturního prostoru.

Předpokládá se spolupráce s prestižními českými výstavními a sbírkovými institucemi i přímá kooperace s odbornými periodiky – zejména účast na redakčních aktivitách umělecké revue Fotograf.

Literatura základní:

- ANDĚL, J.: *Česká fotografie 1840-1950*. KANT, 2004
- BARTHES, R.: *Světlá komora*. Agite Press, 2005
- BIRGUS, V.; SCHEUFELER, P.: *Fotografie v českých zemích 1839-1999*. Grada, 1999
- BIRGUS, V.; VOJTĚCHOVSKÝ, M.: *Česká fotografie 90. Let*. KANT, 1998
- BIRGUS, V.; VOJTĚCHOVSKÝ, M.: *Jistoty a hledání v české fotografii 90. Let*. KANT, 1996
- BOLTON, R. (ed.): *Contest of Meaning. Critical History of Photography*. MIT Press, 1989
- CÍSAŘ, K. (ed.): *Co je to fotografie?*. Hermann & synové, 2004
- FLUSSER, V.: *Za filozofií fotografie*. Hynek, 1994
- FLUSSER, V.: *Do universa technických obrazů*. OSVU, 2001
- FRIZOT, M.: *New History of Photography*. Könemann, 1998
- GRYGAR, Š.: *Konceptuální umění a fotografie*. AMU Praha, 2004
- KESNER, L.: *Vizuální teorie*. H + H Jinočany, 1997
- MALÁ, O.; SRP, K.: *České umění v 90. letech*. GHMP, 1998
- MARIEN, M. W.: *Photography*. Prentice Hall, 2006
- MLČOCH, J.; BIRGUS V.: *Akt v české fotografii*. KANT, 2000
- PACHMANOVÁ, M.: *Věrnost v pohybu*. OWP, 2001
- ROSSENBLUM, N.: *A World History of Photography*. Abaville Press, 1989
- SILCVERIO, R.: *Postmoderní fotografie*. AMU Praha, 2007
- SONTAGOVÁ, S.: *O fotografii*. Paseka, 2002
- ŠVÁCHA, R.; PLATOVSKÁ, M. (eds.): *Dějiny českého výtvarného umění VI (1958-2000)*. Academia, 2007

Literatura doporučená:

- BOURRIAUD, N.: *Postprodukce*. Tranzit, 2004
- CIESLAR, J.: *Kočky na Atalantě*. AMU Praha, 2003
- GROSENIKOVÁ, U.: *Ženy v umění 20. a 21. Století*. Taschen / Slovart, 2004
- JONES, A.: *The Feminism and Visual Culture Reader*. Routledge, 2003
- LÉVY, P.: *Kyberkultura*. Karolinum, 2000

KDT/807 Nové technologie v designérské tvorbě – předmět oborový

prof. ak. arch. Jan Fišer

Tematický blok **Nové technologie v designérské tvorbě** seznamuje doktorandy s aktuálním děním na pomezí designu, vizuální komunikace, počítačové simulace a modelování i interaktivních technologií. Naznačuje a mapuje způsob, jakým dochází k zakomponování virtuální reality, bio- a nano-technologií do systémů, které spoluutvářejí architekturu novodobé vizuální informace.

Absolutorium kurzu posluchači umožňuje analyzovat a vyhodnotit sociokulturní rámec současných designérských aktivit i předvídat jejich další směřování a participovat na vývoji této dynamicky se rozvíjející tvůrčí oblasti.

Literatura základní:

- BÚRDEK, B. E.: *Design: Geschichte, Theorie und Praxis der Produktgestaltung*. DuMont, 1991
- CÍSAŘ, K.; PACHMANOVÁ, M.; PETIŠKOVÁ, T.: *Dějiny umění XII*. Euromedia Group, 2002
- CLARKSON, J. (ed.); ECKERT, C. (ed.): *Design Process Improvement: A Review of Current Practice*. Springer, 2005
- FIELL, Ch. (ed.); FIELL, P. (ed.): *Designing the 21st Century*. Taschen, 2001
- HAUFFE, T.: *Design*. Laurin King, 1998
- KOUDELKOVÁ, D.: *Subjective x Objective*. Jiří Pelcl x design, ERA Brno, 2006
- PAPANÉK, V.: *Design for the Real World: Human Ecology and Social Change*. Thames and Hudson, 1992
- PELCL, J.: *Český design 1995–2000*. Prostor, 2001
- RILEYOVÁ, N. (ed.): *Dějiny užitého umění: vývoj užitého umění a stylistických prvků od renesance do postmoderní doby*. Slovart, 2004
- RHEINGOLD, H.: *Virtual Reality: The Revolutionary Technology of Computer-Generated Artificial Worlds – and How It Promises to Transform Society*. Simon & Schuster, 1992
- SPARKEYOVÁ, P.: *Století designu: Průkopníci designu 20. Století*. Slovart, 1999

Literatura doporučená:

- ELLUL, J.: *The Technological Society*. Vintage, 1967
- HEIDEGGER, M.: *The Question Concerning Technology and Other Essays*. Harper Perennial, 1982
- JOHNSON, S.: *Interface Culture: How New Technology Transforms the Way We Create and Communicate*. Perseus Books Group, 1999
- KLEINMAN, D. L.: *Science and Technology in Society: From Biotechnology to the Internet*. Blackwell Publishing Limited, 2005
- MRÁZEK, B.: *Dějiny výtvarné kultury*. Idea Servis, 2002
- MUMFORD, L.: *Myth of the Machine: Technics and Human Development*. Harvest Books, 1971
- TURNER, M. (ed.): *The Artful Mind: Cognitive Science and the Riddle of Human Creativity*. Oxford University Press, 2006

KDT/808 Socializační aspekty designu – předmět oborový

doc. PhDr. Tomáš Pavlíček, Ph.D.

Kurs **Socializační aspekty designu** je zaměřen na proces komunikace mezi současnou společností, designem a vizuálním uměním. Součástí tohoto odborného bloku přednášek je seznámení posluchačů s galerijním a muzejním provozem (orientovaným na prezentaci a sbírkové fondy designu) i etablování nových, dynamických forem prezentace artefaktů. Oblast socializace designu je v kursu zkoumána především z hlediska teoretického, nabyté vědomosti ale zároveň přispívají k osvojení praktických zásad, postupů a dovedností nezbytných k organizování prezentace a propagace.

Tematické okruhy:

- Autor – producent současného artefaktu současného designu.
- Galerie, muzeum – prostor pro prezentaci současného designu
- Kurátor – distributor (mediátor) současného designu
- Společnost – konzument současného designu

Literatura základní:

- ARNHEIM, R.: *Visual Thinking*. Berkeley University of California Press, 1969
- BIERUT, M.: *79 Short Essays on Design*. Princeton Architectural Press, 2007
- BENJAMIN, W.: *Dílo a jeho zdroj*. Odeon, 1979
- GREENBERG, B.; FERGUSON, B. W.; NAIRNE, S.: *Thinking about Exhibitions*. Routledge, 1996
- KESNER, L. ml.: *Muzeum umění v digitální době*. Argo a NG, 2000
- KESNER, L. ml. (ed.): *Vizuální teorie*. H + H, 2005
- MARINCOLA, P. (ed.): *Curating now: Imaginative Practice / Public Responsibility*. Philadelphia Exhibitions Initiative, 2001
- MILLER, D. C.; SALKIND, N. J.: *Handbook of Research Design and Social Measurement*. Sage Publications, 2002
- MIRZOEFF, N.: *An Introduction to Visual Culture*. Routledge, 2002
- OREND, R. J.: *Socialization and Participation in the Arts*. Americans for the Arts, 1989
- WADE, G. (ed.): *Curating in the 21st Century*. Walsall – Wolverhampton, 2000

Literatura doporučená:

- BROWN, J. K.: *Making Culture Visible*. Routledge, 2005
- FISKE, J.: *Understanding Popular Culture*. Routledge, 1989
- GANS, H. J.: *Popular Culture and High Culture: An Analysis and Evaluation of Taste*. Basic Books, 1999
- HELLER, S. (ed.); VIENNE, V. (ed.): *Citizen Designer: Perspectives on Design Responsibility*. Allworth Press, 2003
- KOL. AUTORŮ: *Umění v dialogu s veřejností, Dům umění města Brna*, 1999
- WILLIAMS, R.; NEWTON, J. H.: *Visual Communication: Integrating Media, Art and Science*. Routledge, 2007

KDT/809 Tradiční materiály a současný design – předmět oborový

prof. ak. mal. Jaroslav Prášil

Kurs **Tradiční materiály a současný design** je založen na kritickém přístupu k tradičním materiálům a jejich aplikaci ve všech disciplínách současného užitého umění. Obsah tohoto tematického celku je zaměřen na kulturní, politické, ekonomické, technologické a intelektuální předpoklady, které spoluutvářejí aktuální trendy v užití tradičních materiálů v současném užitém umění, designu a architektuře. Součástí tematického bloku je i obecně-historický a filosofický diskurs.

Dílčí témata:

- Design, užité umění a materiálová praxe
- Přírodní materiály, řemeslo a individualita tvůrce
- Materiálové konotace v angažovaném designu – “recycling” a “green” design
- Mechanické opracování povrchu tradičních materiálů prostřednictvím digitálních technologií
- „Opovrhované“ materiály – zpracování surovin stojících na pokraji zájmu užitého umění
- Lokálně frekventované materiály jako součást kulturního dědictví
- Exotické přírodní materiály v éře postkolonialismu a globalizace

Literatura základní:

- ČAPEK, J.: *Umění přírodních národů*. Dauphin, 1996
- ECO, U.: *Umění a krása ve středověké estetice*. Argo, 1998
- FILIP, J.: *Umělecké řemeslo v pravěku*. Společnost přátel starožitností, 1941
- FRASER, D.: *Primitive Art*. Doubleday, 1962
- HLAVÁČEK, J.: *Umění je to, co dělá život zajímavější než umění (jak praví r. f.)*. Artefakt, 1999
- HONZÍK, K.: *Tvorba životního slohu: Stati o architektuře a užitkové tvorbě vůbec*. Horizont, 1976
- KROUPA, J.: *Umělci, objednavatelé a styl: Studie z dějin umění*. Barrister & Principal, 2006
- KULKA, T.: *Umění a kýč*. Torst, 2000
- KULKA, T.: *Umění a falzum*. Academia, 2004
- MORANT, H.: *Dějiny užitého umění*. Odeon, 1983
- PETRÁŇ, J. (ed.): *Dějiny hmotné kultury I (1-2)*. SPN, 1985
- RILEY, N.: *Dějiny užitého umění a stylistických prvků od renesance do postmoderní doby*. Slovart, 2004
- THOMAS, K. L. (ed.): *Material Matters: Architecture and Material Practice*. Routledge, 2006

Literatura doporučená:

- GANS, H. J.: *Popular Culture and High Culture: An Analysis and Evaluation of Taste*. Basic Books, 1999
- HARRISON, J. E.: *Ancient Art & Ritual*. Kessinger Publishing, 1996
- MCDERMOTT, C.: *Design: The Key Concept*. Routledge, 2007
- MOKREJŠ, A.: *Umění: A k čemu?* Triton, 2002
- NANNING, B.: *Evolution, Genesis, Terra, Galaxy, Botanica, Glass, Work in Progress*. Nizozemsko, 2003

KDT/820 Teorie vizuálních oborů – předmět obecný

doc. Mgr. Kateřina Dytrtová, Ph.D.

Předmět se zabývá teoretickým zázemím vizuálních oborů, charakterizuje odlišnosti jednotlivých symbolických systémů, zmiňuje proměny oboru vizuálních médií v interdisciplinárních vazbách ve 20. století. Zmiňuje strukturalistické a sémiotické kontexty. Zkoumá fenomén proměny prostoru a času ve vizuálních oborech. Všímá si odlišnosti mezi staršími přístupy chápání prostoru, které nemohou unést ve svých statických vazbách proměnlivé kontinuum, ve kterém se v procesu označování, v řetězcích denotací a konotací utváří neukončitelný, teď právě platný tak a za chvíli v jiném kontextu platný jinak, neustále dohadovaný význam. Teoretické prostředky umožňují vizuálním oborům mezioborový diskurs.

Literatura základní:

- AJVAZ, M.: *Světelný prales. Úvahy o vidění*. Praha: OIKOYMENH, 2003. ISBN 80-7298-080-7
- AUMONT, J.: *Obraz*. Praha: AMU, 2005. ISBN 80-7331-045-7
- BARTHES, R. (2000): *Mytologie*. Praha: Dokořán, 2004. ISBN 80-86569-73-X
- BARTHES, R.: *Světlá komora. Poznámka k fotografii*. Praha: Agite/Fra, 2005
- ISBN 80-86603-28-8.
- BLÁHA, J.: *Křížovatka geneze moderního malířství a hudby*. Praha: PedF UK 2007. ISBN 978-80-7290-291-0
- BOURRIAUD, N.: *Postprodukce*. Praha: Tranzit, 2004. ISBN 80-903452-0-4
- CASSIRER, E.: *Filozofie symbolických forem I. Jazyk*. Praha: Oikoymenh, 1996. ISBN 80-86005-10-0
- CASSIRER, E.: *Filozofie symbolických forem II. Mýtické myšlení*. Praha: Oikoymenh, 1996. ISBN 80-86005-11-9
- DOLEŽEL, L.: *Heterocosmica. Fikce a možné světy*. Praha: Karolinum, 2003. ISBN 80-246-0735-2
- DYTRTOVÁ, K.: *Čas, prostor, hudba a výtvarné umění*. Ústí n.L.: Acta Universitatis UJEP Ústí nad Labem, 2006. 138 s. ISBN 80-7044-765-6
- DYTRTOVÁ, K.: *Interpretace a metody ve vizuálních oborech*. Ústí n.L.: Acta Universitatis UJEP Ústí nad Labem, 2010. 220 s. ISBN 978-80-7414-250-5
- ECO, U.: *Meze interpretace*. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-0740-9
- FULKOVÁ, M.: *Diskurz umění a vzdělávání*. Praha: H+H, 2008. ISBN 978-80-7319-076-7
- FULKOVÁ, M.: *Vše v jednom: metafora kultury jako textu a jeho intertextová povaha*. Výtvarná výchova, 2009, roč. 49, č. 2-3, s. 4-9. ISSN 1210-3691
- GEERTZ, C.: *Interpretace kultur*. Praha: Slon 2000
- GOODMAN, N.: *Jazyky umění. Nástin teorie symbolů*. Praha: Academia, 2007. ISBN 978-80-200-1519-8
- GROENSTEEN, T.: *Stavba komiksu*. Brno: Host 2005. ISBN 80-7294-141-0
- HANÁKOVÁ, P.(ed.): *Výzva perspektivy. Obraz a jeho divák od malby quattrocenta k filmu a zpět*. Praha: Academia, 2008. ISBN 978-80-200-1625-6
- HAWKES, T.: *Strukturalismus a sémiotika*. Brno: Host, 1999. ISBN 80-86055-62-0
- CHALUMEAU, J-L.: *Přehled filozofie a historie umění a kritiky*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-663-2
- KESNER, L. (ml): *Museum umění v digitální podobě*. Praha: Argo, 1998. ISBN 80-7203-252-6
- KESNER, L. (ml): *Vizuální teorie*. Praha: H +H, 1997
- KULKA, T.: *Umění a kýč*. Praha: Torst, 1994. ISBN 80-85639-17-3
- KULKA, T.: *Umění a falzum*. Praha: Academia, 2004. ISBN 80-200-0954-X
- LÉVI - STRAUSS, C.: *Myšlení přírodních národů*. Praha: Dauphin, 1996. ISBN 80-901842-9-4

- LYOTARD, J-F.: *O postmodernismu*. Praha: Filozofický ústav AV ČR, 1993
- MERLEAU – PONTY, M.: *Svět vnímání*. Praha: OIKOYMENH, 2008. ISBN 978-60-7298-287-5
- ŽEGIN, L. F.: *Jazyk malířského díla. Konvencionální povaha umění minulosti*. Praha: Odeon 1980. 10-525-80.09/01

Literatura doporučená:

- MONACO, J.: *Jak číst film*. Praha: Albatros, 2004. ISBN 80-00-01410-6
- PATOČKA, J.: *Prostor a jeho problematika*. In *Estetika*, 1991, 1, s. 1-37
- PATOČKA, J.: *Umění a čas. 1. díl*. Praha: OIKOYMENH, 2004. ISBN 80-7298-113-7
- PATOČKA, J.: *Umění a čas. 2. díl*. Praha: OIKOYMENH, 2004. ISBN 80-7298-11-5
- SLAVÍK, J.: *Umění zážitku, zážitek umění. I díl*. Praha: PF UK, 2001. ISBN 80-7290-066-8
- VANČÁT, J.: *Tvorba vizuálních zobrazení*. Praha: Karolinum, 2000. ISBN 80-7184-975-8
- ZUSKA, V. A KOL.: *Estetika na křižovatce humanitních disciplín*. Praha: Karolinum, 1997
- ZUSKA, V.: *Mimésis – fikce – distance, k estetice XX.století*. Praha: Triton 2002.
- ISBN 80-7254-285-0

KDT/825 Digitální média a současné umění – předmět oborový

doc. Mgr.A. Daniel Hanzlík

Tematický okruh **Digitální média a současné umění** je zaměřený na digitální média ve výtvarném umění, zkoumá vztah mezi prostorem fyzickým (realspace) a kybernetickým (cyberspace). Jejich vzájemné prostupování ovlivňuje vnímání současného prostředí a propojuje, či rozvíjí řadu mezioborových disciplín. V průsečíku těchto styčných ploch lze vnímat prostor pro umění, komunikaci, experiment, ale také pro rozpor a kolizi. Výzkum doktorandovy práce se odehrává v rovině teoretické i umělecké, ve které zhodnocuje důsledky digitalizace v globální a informačně orientované společnosti.

Literatura základní:

- DE OLIVEIRA, N.; OXLEY, N.; PETRY, M.: *Installation in the New Millennium*. Thames & Hudson, 2003
- GRAU, O.: *Virtual Art: From Illusion to Immersion*. The MIT Press, 2004
- GREENE, R.: *Internet Art*. Thames & Hudson, 2004
- JONES, C. A.: *Sensorium: Embodied Experience, Technology, and Contemporary Art*. The MIT Press, 2006
- JOST, F.: *Realita / Fikce – říše klamu*. Akademie múzických umění, 2006
- MOSER, M. A.; MACLEOD, D.: *Immersed in Technology: Art and Virtual Environments*. The MIT Press, 1996
- PAUL, Ch.: *Digital Art*. Thames & Hudson, 2003
- RUSH, M.: *Video Art*. Thames & Hudson, 2003
- SHANKEN, E. A.: *Art and Electronic Media (Themes & Movements)*. Phaidon Press, 2009
- TRIBE, M.; JANA, R. J.; GROSENICK, U.: *New Media Art*. Taschen, 2006
- WANDS, B.: *Art of the Digital Age*. Thames & Hudson, 2007

Literatura doporučená:

- BOURRIAUD, N.: *Postprodukce*. Tranzit, 2004
- FLUSSER, V.: *Do universa technických obrazů*. OSVU, 2001
- KAC, E.: *Sign of Life: Bio Art nad Beyond*. The MIT Press, 2006
- RUSH, M.: *New Media in Art*. Thames & Hudson, 2005
- RUSH, M.: *New Media in Late 20th Century Art*. Thames & Hudson, 1999
- WILSON, S.: *Information Arts: Intersections of Art, Science, and Technology*. The MIT Press, 2003

KDT/846 Postprodukce, socializace, participace a edukace v současném umění -

předmět obecný

doc. Mgr. Kateřina Dytrtová, Ph.D.

Předmět se zabývá teoretickým zázemím participačních, socializačních a edukačních strategií jako důležitou složkou postprodukčního procesu, kdy je mluveno a uvažováno o umění.

Komunikační funkce umění způsobuje, že rekonstrukce významu díla není soukromý počin. Tedy ač mluvíme o interpretační šíři, je nutné stanovit její meze. Tento předmět vyhledává nástroje analýzy díla, které pomáhají dohodnout, kdy je „dělání významu“ díla plytké, nebo dokonce chybné, a to jak na straně konstrukce díla tvůrcem, tak na straně rekonstrukce vnímatelem díla. Protože umění je disciplína, která záměrně generuje mnohoznačné objekty a destabilizuje konvenční znakové systémy, tyto inovativní odchylky se neustále prověřují a komunikují. Při takto záměrně otevřené situaci se jako jediný víceméně stabilní prvek zajišťující „společenství myslí“ jeví konvenční znaky se vžitým, tradovaným významem. Jedná se o notace fonemickou, matematickou (algebraickou), geometrickou a hudební. Všechny odchylky od této konvence, ve které ale probíhá verifikace, je nutné společně vyjednávat, dorozumět se o nich. To je obsahem myšlení a komunikace nad dílem.

Předmět se zabývá tím, jak je děláno dílo, jak je rozuměno dílu, jakou úlohu sehrál kontext, jaká sociální vrstva dílo vnímá a jak aktivně a účinně se tento proces odehrává.

Literatura základní:

- BARTLOVÁ, M. *Skutečná přítomnost. Středověký obraz mezi ikonou a virtuální realitou*. Praha: Argo, 2012, 2013. 407s. ISBN 978-80-257-0542-1
- BERTRAND, Y. *Soudobé teorie vzdělávání*. Praha: Portál, 1998
- BOURRIAUD, N. *Postprodukce*. Praha: Tranzit, 2004. ISBN 80-903452-0-4
- BYSTRICKÝ, J.; MUCHA, I. *K filosofii médií*. Praha: 999 Pelhřimov, 2007. 167 s. ISBN 978-80-86391-23
- CASSIRER, E. *Filozofie symbolických forem I. Jazyk*, Praha: Oikymenh, 1996. ISBN 80-86005-10-0
- DOLEŽEL, L. *Heterocosmica. Fikce a možné světy*. Praha: Karolinum, 2003. ISBN 80-246-0735-2
- ECO, U. *Meze interpretace*. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-0740-9
- FULKOVÁ, M.; HAJDUŠKOVÁ, L.; SEHNALÍKOVÁ, V. *Galerijní a muzejní edukace 1*. Praha: PF UK, 2012. ISBN 978-80-7290-535-5. UMPRUM, 2012. 311 s. ISBN 978-80-7101-111-8
- GARDNER, H. *Dimenze myšlení. Teorie rozmanitých inteligencí*. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-279-3
- GOODMAN, N. *Jazyky umění. Nástin teorie symbolů*. Praha: Academia, 2007. ISBN 978-80-200-1519-8
- KULKA, T.; CIPORANOV, D. (eds.) *Co je umění. Texty angloamerické estetiky 20. století*. Praha: FF UK, 2010. 437 s. ISBN 978-80-87378-46-5
- PETŘÍČEK, M. *Myšlení obrazem, průvodce současným filosofickým myšlením pro středně pokročilé*. Praha: Herrmann a synové, 2009. 201 s. ISBN 978-80-87054-18-5
- PEREGRIN, J. *Význam a struktura*. Praha: OIKOYMENH, 1999. 292 s. ISBN 80-86005-93-3
- SLAVÍK Jan; CHRZ Vladimír; ŠTECH, Stanislav a kol. *Tvorba jako způsob poznávání*. Praha: UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE – NAKLADATELSTVÍ KAROLINUM, 2013.
- SLAVÍK, J. *Umění zážitku, zážitek umění*. I díl. Praha: PF UK, 2001. ISBN 80-7290-066-8

Literatura doporučená:

- DYTRTOVÁ, K. *Interpretace a metody ve vizuálních oborech*. Ústí n.L.: Acta Universitatis UJEP Ústí nad Labem, 2013. 210 s. ISBN
- GEERTZ, Clifford. *Interpretace kultur*. Praha: Slon 2000
- MERLEAU – PONTY, M. *Svět vnímání*. Praha: OIKOYMENH, 2008. ISBN 978-60-7298-287-5
- MONACO, James. *Jak číst film*. Praha: Albatros, 2004. ISBN 80-00-01410-6
- SEARLE, John. *Mysl, mozek a věda*. Praha: Mladá fronta 1994. 117 s. ISBN 80-204-0509-7
- SLAVÍK, J.; FULKOVÁ, M. *Receptivní profil dětského návštěvníka muzea*. Praha: PF UK, 1999
- ZUSKA, V. *Mimésis – fikce – distance, k estetice XX.století*. Praha: Triton 2002. ISBN 80-7254-285-0

KDT/852 Aktuální trendy současné vizuální kultury – výtvarné umění v kontextu ostatních uměleckých žánrů i mimouměleckých přesahů - předmět obecný

prof. Mgr. Zdena Kolečková, PhD.

Autorka koncepce tohoto studijního předmětu si klade za cíl přizpůsobit se individuálním plánům těch studentů doktorského oboru Vizuální komunikace, kteří se v dizertačním projektu jakkoli dotýkají problematiky volného výtvarného umění. V souladu s dílčími přesahy zájemců se zabývá mezioborovým dialogem a náznaky ukročení směrem do dalších společenskovedních disciplin. Oblast vizuální kultury v těchto souvislostech vnímá jako široce rozprostřené pole aktuálních tendencí, připravených pro celou škálu interpretačních rovin. Vymezení rámcového obsahu tohoto předmětu se bude průběžně proměňovat v souladu s nejaktuálnějším vývojem výtvarného umění, komunikačních/informačních technologií a nově publikovanými tituly. Důraz bude kladen na aktivní přístup studentů, jejich konfrontaci s reálnými uměleckými díly i samostudium, a to včetně rozboru vybraného zahraničního publikačního výstupu. Možné je propojení teoretického rámce předmětu s vlastními tvůrčími uměleckými aktivitami.

Literatura základní:

- BARTHES, Roland. *Světlá komora: vysvětlivky k fotografii*. 1. Bratislava: Archa, 1994. Filosofie do kapsy. ISBN 80-711-5081-9.
- BISHOP, Claire. *Installation art: a critical history*. 1. London: Tate, 2005. ISBN 978-1854375186.
- BOURRIAUD, Nicolas. *Postprodukce: kultura jako scénář: jak umění nově programuje současný svět*. 1. Praha: Tranzit, 2004. ISBN 8090345204.
- BOURRIAUD, Nicolas. *Altermodern*. London: Tate Publishing, 2009. ISBN 1854378171
- BOURRIAUD, Nicolas. *Relational Aesthetic*. Paris: Les Presse Du Reel, 1998. ISBN 2840660601
- CIPORANOV, Denis a Tomáš KULKA (eds.). *Co je umění? Texty angloamerické estetiky 20. století*. Praha: Pavel Mervart, 2011. ISBN 80-87378-46-5.
- CÍSAŘ, Karel (ed.). *Co je to fotografie?*. Vyd. 1. Praha: Herrmann, 2004. ISBN 80-239-5169-6.
- de La BOÉTIE, Étienne. *Rozprava o dobrovolném otroctví*. Praha: Rybka Publishers, 2011. 104 stran. ISBN 80-87067-27-7.
- e-flux journal (ed.): *The Internet Does Not Exist*. Berlin: Sternberg Press, 2015
- ELKINS, James. *Vizuální teorie: současné angloamerické myšlení o výtvarných dílech*. 2., rozš. vyd. Jinočany: H & H, 2005. ISBN 8073190540.
- FLUSSER, Vilém. *Do universa technických obrazů*. První. Praha: OSVU, 2002. ISBN 80-238-7569-8.
- FOSTER, Hal, Rosalind KRAUSSOVÁ, Yves-Alain BOIS a Benjamin H. D. BUCHLOH. *Umění po roce 1900: modernismus, antimodernismus, postmodernismus*. První. V Praze: Slovart, 2007, 704 s. ISBN 978-80-7209-952-8.
- GOODMAN, Nelson. *Jazyky umění: nástin teorie symbolů*. Vyd. 1. Praha: Academia, 2007, 213 s. ISBN 978-80-200-1519-8.
- GRYGAR, Štěpán. *Konceptuální umění a fotografie*. 1. vyd. Praha: Akademie múzických umění v Praze, Fakulta filmová a televizní, Katedra fotografie, 2004, 119 s. ISBN 80-733-1014-7.
- HAN, Byung-Chul. *Vyhořelá společnost*. Vydání první. Praha: Rybka Publishers, 2016. ISBN 978-80-87950-05-0.
- HOPTMAN, Laura; Tomáš POSPISZYL a Ilja Kabakov. *Primary Documents. A Sourcebook for Eastern and Central European Art since the 1950's*. New York: MoMA, 2002. 375 stran. ISBN 9780262083133.
- HORÁČEK, Radek. *Umění bez revolucí?: Proměny soudobého výtvarného umění*. První. Brno: Barrister & Principal, 2015. ISBN 978-80-7485-066-0.

- HUSSERL, Edmund a Jan PATOČKA. *Idea fenomenologie: a dva texty Jana Patočky k problému fenomenologie*. 1. vyd. Praha: Oikoymenh, 2001. Oikúmené. ISBN 80-729-8023-8.
- IRWIN (ed.): *East Art Map, Contemporary Art and Eastern Europe*. London: Afterall Books, 2006. ISBN 978-1846380051
- JANOŠČÍK, Václav. *Objekt*. Praha: Kvalitář s.r.o. 2015. 216 stran. ISBN 80-260-8639-0
- KESNER, Ladislav. *Muzeum umění v digitální době*. Praha: Argo a NG, 2000. ISBN 978-80-7203-252-5.
- KOLEČEK, Michal. *Ze středu ven. Umění regionů 1985 – 2010*. Ústí nad Labem: FUD UJEP. 2014. ISBN 978-80-7414-786-9
- KULKA, Tomáš. *Umění a kýč*. Praha: TORST, 2000. ISBN 978-80-7215-128-2.
- LINDAUROVÁ, Lenka. *Mezera. Mladé umění v Česku 1980 – 2014.* Praha: CJCH, 2014. ISBN 978-80-905-317-3-4.
- LIPOVETSKY, Gilles. *Soumrak povinnosti*. Praha: Prostor, 2011. ISBN 978-80-7260-237-7.
- LIPOVETSKY, Gilles. *Éra prázdnoty. Úvahy o současném individualismu*. Praha: Prostor, 2008. ISBN 978-80-7260-190-5.
- LIPOVETSKY, Gilles. *Říše pomíjivosti*. Praha: Prostor, 2010. ISBN 978-80-7260-229-2.
- LIPOVETSKY, Gilles. *Paradoxní štěstí*. Praha: Prostor, 2007. ISBN 978-80-7260-184-4
- LIPOVETSKY, Gilles. *Globalizovaný západ*. Praha: Prostor, 2012. ISBN 978-80-7260-265-0.
- MANOVICH, Lev. *The Language of New Media*. První. Cambridge, Massachusetts: The MIT press, 2001. ISBN 978-0-262-63255-3.
- MASLOWSKI, Nicolas a Jiří ŠUBRT. *Kolektivní paměť. K teoretickým otázkám*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2689-5.
- MCLUHAN, Marshal. *Člověk, média a elektronická kultura: výběr z díla*. První. Brno: Jota, 2000. ISBN 978-80-7217-128-6.
- MERLEAU-PONTY, Maurice. *Viditelné a neviditelné*. 2. Praha: oikoymenh, 2004. ISBN 80-7298-098-X.
- O'DOHERTY, Brian: *Uvnitř bílé krychle*. Praha: Tranzit. 2014. 104 stran. ISBN 80-87259-30-6
- MERLEAU-PONTY, Maurice. *Svět vnímání*. Praha: oikoymenh, 2008. 80 stran, ISBN 80-7298-287-5
- PACHMANOVÁ, M. (ed.). *Věrnost v pohybu*. Praha: OWP. 2001. ISBN 80-86356-10-8.
- PETŘÍČEK, Miroslav. *Úvod do současné filosofie*. 2. Praha: Herrmann & synové, 1997, 180 s. ISBN 978808003305.
- PETŘÍČEK, Miroslav. *Myšlení obrazem. Průvodce současným filozofickým myšlením pro středně nepokročilé.* Praha: Herrmann & synové, 2009, 204 s. ISBN 9788087054185.
- POSPÍŠIL, Tomáš. *Asociativní dějepis umění*. Praha: Tranzit, 2014. ISBN 978-80-87259-28-3.
- PROKOP, Dušan a Barbora PŮTOVÁ. *Kultura, esteticky, umění*. Malá Skála, 2014. 400 stran ISBN 978-80-86776-12-5.
- SONTAG, Susan. *O fotografii*. Vyd. 1. Praha: Paseka, 2002, 181 s. ISBN 80-718-5471-9.
- STURKEN, Marita a Lisa CARTWRIGHT. *Studia vizuální kultury*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009, 471 s. ISBN 978-80-7367-556-1.
- ŠEVČÍK, Jiří; MORGANOVÁ, Pavlína; NEKVINDOVÁ, Terezie; a Dagmar SVATOŠOVÁ. *České umění 1980 - 2010*. Praha: VVP AVU, 2011, 980 s. ISBN 978-80-87108-27-7.

Literatura doporučená:

- BISHOP, C.: *Artificial Hells, Participatory Art and the Politics of Spectatorship*. Verso, New York 2012
- BRADLEY, W.; Esche, Ch. (eds.): *Art and Social Change*. Tate Publishing, London 2007

- DANTO, A. C.: After the end of art: contemporary art and the pale of history. Princeton
- DJURIĆ, D.; Šuvaković, M. (ed.): Impossible Histories, Historical Avant-gardes, Neo-avant-gardes and Post-avant-gardes in Yugoslavia, 1918–1991. Cambridge – London 2003
- LACY, S. (ed.): Mapping the Terrain. New Genre Public Art. Bay Press, Seattle 1994
- OWENS, C.: Beyond Recognition, Representation, Power, and Culture. University of California Press 1994 •Universtiy Press, Princeton, New Jersey 1997
- PIOTROWSKI, P.: Art and Democracy in Post-Communist Europe. Reaction books, London 2012
- THOMPSON, N.: Seeing Power. Art and Activism in the 21st Century. Melville House 2014
- WALLIS, B.; Tucker, M.: Art After Modernism, Rethinking Representation. David R. Godine Publisher, Boston 1995
- ZÁLEŠÁK, J.: Umění spolupráce, VVP AVU, Praha; Masarykova univerzita, Brno 2011
- ZUIDERVAART, L.: Art in Public, Politics, Economics and Democrati Culture. Cambridge University Press, Cambridge 2011

KDT/853 Kurátorské strategie – prezentace, kontextualizace a interpretace uměleckého díla – předmět oborový

prof. Mgr. Michal Koleček, PhD.

Aktuální kurátorské strategie jsou jedním z klíčových nástrojů, jejichž prostřednictvím dochází ke zprostředkování současné umělecké produkce. Prostor kurátorské práce zahrnuje široké pole aktivit a postupů, které se zaměřují na kooperaci v rámci samotné produkce artefaktu, na jeho kontextualizaci v rozšířeném poli výstavních projektů a také na interpretační či socializační procesy realizované formou teoretické reflexe či edukativních strategií.

Studijní předmět **Kurátorské strategie – prezentace, kontextualizace a interpretace uměleckého díla** se zaměřuje na definování určujících metodologických konceptů tohoto stále ještě poměrně mladého oboru, které jsou spojeny především s obdobím po roce 1989. V jeho rámci dochází k analýze základních kurátorských tendencí, představení určujících kurátorských osobností i rozboru konkrétních kurátorských výstavních výkonů.

Nedílnou součástí tohoto studijního předmětu je kombinace tvůrčí výzkumné činnosti v oblasti sledovaného oboru – Kurátorských studií – a tvůrčích praktických aktivit, realizovaných ve formě dílčích výstavních výstupů.

Literatura základní:

- BISHOP, C.: *Artificial Hells, Participatory Art and the Politics of Spectatorship*. Verso, New York 2012
- BUTLER, C. (ed.): *From Conceptualism to Feminism: Lucy Lippard's Numbers Shows 1969–74*. Afterall Books, London 2012
- BOURRIAUD, N.: *Altermodern*. Tate, London 2009
- BOURRIAUD, N.: *PostProduction*. Tranzit, Praha 2004
- BRADLEY, W.; ESCHÉ, Ch. (eds.): *Art and Social Change*. Tate Publishing, London 2007
- CRIPPA, E. (ed.): *Exhibition, Design, Participation: 'an Exhibit' 1957 and Related Projects*. Afterall Books, London 2016
- D'ALLEVA, A.: *Methods & Theories of Art History*. Londýn 2005
- DANTO, A. C.: *After the end of art: contemporary art and the pale of history*. Princeton University Press, Princeton, New Jersey 1997
- DECTER, J.; DRAXLER, H. (eds.): *Exhibition as Social Intervention: 'Culture in Action' 1993*.
- DEUTSCHE, R.: *Evictions: Art and Spatial Politics*. MIT Press, Cambridge 1996
- DJURIĆ, D.; ŠUVAKOVIĆ, M. (ed.): *Impossible Histories, Historical Avant-gardes, Neo-avant-gardes and Post-avant-gardes in Yugoslavia, 1918–1991*. Cambridge – London 2003
- e-flux journal (ed.): *The Internet Does Not Exist*. Sternberg Press, Berlin 2015
- e-flux journal (ed.): *What Is Contemporary Art?* Sternberg Press, Berlin 2010
- Afterall Books, London 2014
- ENWEZOR, O. (ed): *Democracy Unrealized. Documenta 11_Platform 1*. Kassel 2002
- FOSTER, H.: *The return of the real: the avant-garde at the end of the century*. MIT Press, Cambridge 1996
- GOODMAN, N.: *Jazyk umění. Nástin teorie umění*. Akademia, Praha 2007
- GREENBERG, R. (ed): *Thinking about Exhibitions*. New York 2000
- JANOŠČÍK, V. (ed.): *Objekt. Kvalitář*, Praha 2015
- KESNER, L. (ed): *Vizuální teorie*. Praha 1998
- KRAUSS, R.: *Perpetual Inventory*. MIT Press, Cambridge 2010

- KULKA, T.; Ciporanov, D. (eds.): Co je umění, Texty angloamerické estetiky 20. století. Červený Kostelec 2010
- KWON, M.: One Place After Another, Site-Specific Art and Locational Identity. MIT Press, Cambridge 2002
- LACY, S. (ed.): Mapping the Terrain. New Genre Public Art. Bay Press, Seattle 1994
- MARINCOLA, P. (ed): Curating now: Imaginative Practice / Public Responsibility, Philadelphia 2001
- OWENS, C.: Beyond Recognition, Representation, Power, and Culture. University of California Press 1994
- PIOTROWSKI, P.: Art and Democracy in Post-Communist Europe. Reaction books, London 2012
- PEJIĆ, B.: Gender Check. Femininity and Masculinity in the Art of Eastern Europe. Museum Moderner Kunst Stiftung Ludwig, Wien, 2010
- POSPISZYL, T.: Asociativní dějepis umění. Tranzit, Praha 2014
- POSPISZYL, T. (ed): Před obrazem. Praha 1998
- RATTEMEYER, Ch. (ed.): Exhibiting the New Art: 'Op Losse Schroeven' and 'When Attitudes Become Form' 1969. Afterall Books, London 2010
- ŠEVČÍKOVÁ, J.; Ševčík, J.: Texty, VVP-AVU. Tranzit, Praha 2010
- WALLIS, B.; Tucker, M.: Art After Modernism, Rethinking Representation. David R. Godine Publisher, Boston 1995
- ZABEL, I.: Contemporary Art Theory. JRP/Ringier, Zurich 2012
- ZÁLEŠÁK, J.: Umění spolupráce, VVP AVU, Praha; Masarykova univerzita, Brno 2011
- ZUIDERVAART, L.: Art in Public, Politics, Economics and Democrati Culture. Cambridge University Press, Cambridge 2011
- ZUIDERVAART, L.: Umění a sociální transformace. Pravda, autonomie a společenské makrostruktury. FUD UJEP, Ústí nad Labem 2015

Literatura doporučená:

- ALTSHULER, B. (ed.): Biennials and Beyond, Exhibitions that Made Art History: 1962–2002. Phaidon, London 2013
- ALTSHULER, B. (ed.): *Salon to Biennial: Exhibitions that Made Art History: 1863–1959*. Phaidon, London 2008
- ARNHEIM, R.: Art and Visual Perception. A Psychology of the Creative Eye. Bercley 1974
- BENJAMIN, W.: Dílo a jeho zdroj. Praha 1976
- BROOKS, A.: Postfeminism. Routledge, London 1997
- CÍSAŘ, K. (ed.): Co je to fotografie? Herrmann & synové, Praha 2004
- DERIEUX, F.: Individual Methodology. JRP-Ringier, Zurich 2007
- FOSTER, H.: Recodings – Art, Spectacle, Cultural Politics. Bay Press, Seattle 1993
- GROSENICK, U. (ed.): Women Artists in 20th and 21st Century. Köln 2000
- HLAVÁČEK, L. (ed): Umělecké dílo ve veřejném prostoru. Praha 1997
- HOPTMAN, L.; Pospiszyl, T. (eds.): Primary Documents. A Sourcebook for Eastern and Central
- IRWIN (ed.): East Art Map, Contemporary Art and Eastern Europe. Afterall Books, London 2006
- KESNER, L.: Muzeum umění v digitální době. Praha 2000
- KOLEČEK, M.: Framing of Art. FUUD UJEP, Ústí nad Labem 2007
- KORECKÝ, D.: Médium kurátor: Role kurátora v současném českém umění. Praha 2009

- KROUPA J.: Metody dějin umění: Metodologie dějin umění II. Masarykova univerzita, Brno 2010
- OBRIST, H. U.: Stručná teorie kurátorství. Kutná Hora 2012
- PACHMANOVÁ, M. (ed): Věrnost v pohybu. Praha 2001
- PEJIĆ, B.; Elliot, D. (ed.): After the Wall, Art and Culture in Post-communist Europe. Stockholm 1999
- SCHUBERT, K.: The Curator's Egg: The Evolution of the Museum Concept From the French Revolution to the Present Day. London 2009
- STEINER, B.; Koralova, I.; Schäfer, J.: Kulturelle Teritorien. Walter König, Köln 2005
- ŠEVČÍK, J.; Morganová, P.; Nekvindová, T.; Svatošová, D. (eds.): České umění 1980–2010: Texty a dokumenty. Praha 2011
- WADE, G. (ed): Curating in the 21st Century. Walsall, Wolverhampton 2000
European Art since the 1950's. New York 2002
- WALLIS, B. (ed.): Blasted Allegories – An Anthology of Writings by Contemporary Artists. The New Museum of Contemporary Art, New York 1995

KDT/854 Postmodern Originality and Appropriation Art with Special Focus on the Art of Central European Region – special subject

M.A. János Szoboszlai, Ph.D.

The lecture briefly introduces the historical context of the terms of pre-modern and modern *original* and *originality* in the arts, as well as provides definitions and explanations for the terms as *copy*, *perfect copy*, *remake*, *fake*, *reminiscence*, *allusion*, *reference*, *parody*, *borrowing*, *imitation*, *plagium*, *epigon*, *repetition*, *remix* and *multiplication*, *copyright*, and the problematic of *mechanical* and *digital* *multiplications* and *applications*.

The lecture describes and analyzes study cases selected from the art of the seventies and eighties in US as Sherrie Levine, Cindy Sherman, Richard Prince or Ed Ruscha; and introduces the post-structuralist and post-modernist theories related to the *artistic practice* and term of *appropriation art* by R. Barthes, B. Buchloh, A. C. Danto, H. Foster, R. Krauss, C. Owens, P. Schjeldahl, S. Zizek. Lecture also introduces a semiotic model for the process of *appropriation as artistic concept and practice*. The model contains a system of signs and signifiers that builds a multi-level construction which also functions as *artistic method*.

And finally the lecture attempts to apply the previously introduced model in cases of art in Central European region in the eighties and nineties as Neue Slowenische Kunst, Mladen Stilinovic, Gabor Bachman, Sanja Ivekovic, Ion Grigorescu, Jozef Robakowski, Janos Kosa, etc. The aim of the lecture is to demonstrate how artistic concepts, methods and practices are innovated within the rapidly changing political, economic and technological environment.

Literatura základní:

- BARTHES, Roland: "The Death of the Author", in. Image, Music, Text, Fontana Press, London, 1977
- BUCHLOCH, Benjamin: "Allegorical Procedures: Appropriation and Montage in Contemporary Art", In. Artforum, 1982, September, pp. 43-55
- BUSKIRK, Martha: „The Contingent Object of Contemporary Art”, MIT Press, 2003
- DANTO, Arthur C.: „Beyond the Brillo Box – The Visual Arts in Post-historical Perspective", Farrar, Strauss, Giroux, New York, 1992
- KLINGER, Linda S.: "Where is the Artist?" In: Art Journal, Summer, 1991, pp.39-47.
- MARZORATI, Gerald: "ART in the (Re)MAKING", In. Art News, 1986, May, p.91-99.
- NELSON, Robert S.: "Appropriation", In. Critical Terms for Art History, edited by Robert S. Nelson and Richard Shiff, University of Chicago Press, Chicago, 1996
- OWENS, Craig: „Sherrie Levine at A M Artworks", In. Art in America, 1982, January, p.141.
- SCHJELDAHL, Peter: "Shermanettes", In. Art in America, 1982 March
- SHIFF, Richard: "Originality", In. Critical Terms for Art History, edited by Robert S. Nelson and Richard Shiff, University of Chicago Press, Chicago, 1996, pp.103-115. Sidney Press, 1979
- SINGERMAN, Howard: "Seeing Sherrie Levine", In. October 67 (1994 Winter), pp.78-109.
- ZIZEK, Slavoj: "Why are Laibach and NSK not Fascist?", In. M'ARS V/3, 4, Ljubljana, 1993, pp. 3-4.

Literatura doporučená:

- BARENTS, Els: "Cindy Sherman", In: Cindy Sherman, Amsterdam, 1982
- BARTHES, Roland: "Camera Lucida: Reflections on Photography", Hill and Wang, New York, 1983
- BARTHES, Roland: "Le Degre zero de l'ecrite", 1957, Paris
- BARTHES, Roland: "Mithologies", Hill and Wang, New York, 1972
- BARTHES, Roland: "The Death of the Author", in. Image, Music, Text, Fontana Press, London, 1977
- BAUDRILLARD, Jean: "Le Système des objets", Gallimard, Paris, 1968
- BAUDRILLARD, Jean: "Simulations", New York, 1989
- BENJAMIN, Walter: "The Author as Producer", in. Reflections, Harcourt Brace Jovanovich, New York, 1978
- BEYOND Traditional Aesthetics, ICA-London, 1991
- BOURDIEU, Pierre – Haacke, Hans: "Free Exchange", Stanford University Press, California, 1995
- BUCHLOCH, Benjamin: "Allegorical Procedures: Appropriation and Montage in Contemporary Art", In. Artforum, 1982, September, pp. 43-55
- BUCHLOCH, Benjamin: "Figures of Authority, Ciphers of Regression – Notes on the Return of Representation in European Painting", In. October, No. 16 (Spring 1981)
- BUCHLOCH, Benjamin: "Hans Haacke: Memory and Instrumental Reason", In. Buchloch: "Neo-Avantgarde and Culture Industry – Essays on European and American Art From 1955 to 1975", An Octobe Book, MIT Press, Cambridge, 2000
- BUCHLOCH, Benjamin: "The Museum and the Monument: Daniel Buren's Les Couleurs / Les Formes", In. Buchloch: Neo-Avantgarde and Culture Industry, Essays on European and American Art from 1955 to 1975, An October Book, MIT Press, Cambridge, 2000
- BUREN, Daniel: "The Function of an Exhibition", In. Studio International, 1973, December, p. 216.
- BUREN, Daniel: "The Function of the Museum", In. Artforum, 1973 September, p.68.
- BUREN, Daniel: "The Function of the Studio", In. October: The First Decade 1976-1986, The MIT Press, Cambridge, 1987, pp.201-207.
- BUREN, Daniel: "The Function of an Exhibition", In. Studio International, 1973, December, p. 216.
- BURGIN, Victor: "The End of Art Theory - Criticism and Postmodernity", Macmillan, London, 1986
- BUSKIRK, Martha: "The Contingent Object of Contemporary Art", MIT Press, 2003
- CRIMP, Douglas: "The Photographic Activity of Postmodernism", October 15, 1980 Winter
- DANTO, Arthur C.: "Art after the End of Art". In. Artforum, 1993 April, pp.62-69.
- DANTO, Arthur C.: "Beyond the Brillo Box – The Visual Arts in Post-historical Perspective", Farrar, Strauss, Giroux, New York, 1992
- DANTO, Arthur C.: "Embodied meanings - Critical Essays and Aesthetic Meditations", Farrar Straus Giroux, New York, 1994

- DANTO, Arthur C.: "Hans Haacke and the Industry of Art", In. "Encounters and Reflections – Art in the Historical Present", The Noonday Press, Farrar, Staruss, Giroux, New York, 1986, p. 71.
- DANTO, Arthur C.: "Introduction: Artphilohistocritisophory Today" In. "Encounters and Reflections – Art in the Historical Present", The Noonday Press, Farrar Straus Giroux, New York, 1986
- DANTO, Arthur C.: "The Transfiguration of the Commonplace - A Philosophy of Art", Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, 1981
- DUNCAN, Carol and Wallach, Allan: "The Museum of Modern Art as a Late Capitalist Ritual: An Iconographic Analysis", In. Marxist Perspectives, 1, No. 4., Winter 1978, pp.28-51.
- FOSTER, Hal: "Subversive Signs", In. Art in America, November 1982
- FOSTER, Hal: "The Expressive Fallacy", In. Art in America, January 1983
- FOSTER, Hal: "The Crux of Minimalism", In: The Return of the Real, An October Book, MIT Press, 1996, pp.36-68.
- FRANCBLIN, Catherine: "Cindy Sherman", In: Art Press 165
- GODFREY, Tony: "Conceptual Art", Art and Ideas, Phaidon, 1998
- GREENBERG, Clement: "Avant-garde and Kitsch", In. Partisan Review, Autumn, 1939, pp.34-49.
- GREENBERG, Clement: "Modernis Painting", In. Art and Literature, No.4., Spring, 1965
- GREENBERG, Lynne A.: "The Art of Appropriation: Puppies, Piracy and Post-Modernism",
- GUILBAUT, Serge: "How New York Stole the Idea of Modern Art – Abstract Expressionism, Freedom and the Cold War", The University of Chicago Press, 1983
- KLINGER, Linda S.: "Where is the Artist?" In: Art Journal, Summer, 1991, pp.39-47.
- CHARBONNIER, Georges: "A Conversation with Claude Levi-Strauss", In. Marcel Duchamp in Perspective, Artists in Perspective Series, ed. Joshep Masek, Englewood Cliffs, New York, 1975
- "Knowledge: Aspects of Conceptual Art", University Art Museum, Santa Barbara, 1992, p.3.
- KOSUTH, Joseph: "Art after Philosophy (I-II.)", In. Studio International, 1978, No. 915 és 916.
- KOSUTH, Joseph: "The Artist as Anthropologist", In. The Fox 1. No.1., 1975, pp.18-30.
- KRAUSS, Rosalind: "A Conversation with Haans Haacke", In. October, The First Decade, 1976-1986, The MIT Press, Cambridge, Massachussetts, 1987
- KRAUSS, Rosalind: "The Originality of the Avant-Garde: A Postmodernist Reception", In. October, No. 18 (Fall 1981).
- KRAUSS, Rosalind: "A Conversation with Haans Haacke", In. October, The First Decade, 1976-1986, The MIT Press, Cambridge, Massachussetts, 1987
- KUSPIT, Donald: "Author's Comments on The Cult of the Avant-Garde Artist", In. <http://www.ArtCriticismAuthor'sCommentsonTheCultoftheAvant-GardeArtist.mht>
- KRAUSS, Rosalind: "A Conversation with Haans Haacke", In. October, The First Decade, 1976-1986, The MIT Press, Cambridge, Massachussetts, 1987
- KUSPIT, Donald: "The New Subjectivism - Art in the 1980s", Da Capo Press, New York, 1993

- KRAUSS, Rosalind: "A Conversation with Haans Haacke", In. October, The First Decade, 1976-1986, The MIT Press, Cambridge, Massachusetts, 1987
- LAMBERT, Susan: "The Image Multiplied – Five Centuries of Printed Reproductions of Paintings and Drawings, Abaris Books, Inc., New York, 1987
- KRAUSS, Rosalind: "A Conversation with Haans Haacke", In. October, The First Decade, 1976-1986, The MIT Press, Cambridge, Massachusetts, 1987
- LANDES, William M.: "Copyright, Borrowed Images And Appropriation Art: An Economic Approach", John M. Olin Law & Economics Working Paper No. 113 (2d Series), Chicago. The Social Science Research Network Electronic Paper Collection: http://papers.ssrn.com/paper.taf?abstract_id=253332
- MARZORATI, Gerald: "ART in the (Re)MAKING", In. Art News, 1986, May, p.91-99.
- MELAMED, Elissa: "Mirror Mirror - The Terror of not Being Young", Linden Press, New York, 1983
- NAUMANN, Francis M.: "Marcel Duchamp – The Art of Making Art in the Age of mechanical Reproduction", Ludion Press, Ghent-Amsterdam, 1999
- NELSON, Robert S.: "Appropriation", In. Critical Terms for Art History, edited by Robert S. Nelson and Richard Shiff, University of Chicago Press, Chicago, 1996
- NIKITOVIC, Spomenka: "Mladen Stilinovic", Visual Arts Library, SCCA-Zagreb, 1998
- OWENS, Craig: "Allan McCollum: Repetition and Difference", In. "Beyond Recognition - Representation, Power, and Culture", University of California Press, 1992, p.119.
- OWENS, Craig: "Beyond Recognition - Representation, Power, and Culture", University of California Press, 1992
- OWENS, Craig: "Sherrie Levine at A M Artworks", In. Art in America, 1982, January, p.141.
- OWENS, Craig: "The Allegorical Impulse: Toward a Theory of Postmodernism", In. October, No. 12, (Spring 1980)
- OWENS, Craig: "The Discourse of Others: Feminists and Postmodernism", In. The Anti-Aesthetic: Essays on Postmodern Culture, Ed. Hal Foster, Seattle, Bay Press, 1983, pp.57-77.
- PAZ, Octavio: "The Ready Made", In. Marcel Duchamp in Perspective, Artists in "Perspective Series", ed. Joshep Masek, Englewood Cliffs, New York, 1975
- RICHTER Hans: "Dada: Arts and Anti-art", McGraw-Hill, New York, 1966
- ROSE, Barbara: "American Painting: The Eighties", Buffalo, Thoren-
- ROSENBERG, Harold: "Introduction to Six American Artists", Maeght Gallery, Paris, 1947
- ROSLER, Martha: "Lookers, Buyers, Dealers, and Makers: Thoughts on Audience", In. Art after Modernism, ed. B. Walllis and M. Tucker, The New Museum of Contemporary Art, New York, 1984, p. 323.
- RUBENSTEIN, Richard: "Abstraction in a Changing Environment", Art in America, 1982, 102, Oct. 1994, p.103.
- RUSSEL, Desmond: "Dream Girl", In. Modern Photography, May 1956
- SCHJELDAHL, Peter: "Shermanettes", In. Art in America, 1982 March
- SHIFF, Richard: "Originality", In. Critical Terms for Art History, edited by Robert S. Nelson and Richard Shiff, University of Chicago Press, Chicago, 1996, pp.103-115. Sidney Press, 1979

- SINGERMAN, Howard: "Sherrie Levine, Richard Kuhlenschmidt Gallery", In. Artforum, 1983, September, p.80.
- SINGERMAN, Howard: "Seeing Sherrie Levine", In. October 67 (1994 Winter), pp.78-109.
"Street Art of the Revolution – Festivals and Celebrations in Russia 1918-33", edited by Vladimir Tolstoy, Irina Bibikova, Catherine Cooke, Thames and Hudson, London, 1990
"Visual Culture - Images and Interpretations", Wesleyan University Press, London, 1994
- WILLIS, Ellen: "No More Nice Girls - Countercultural Essays", Wesleyan University Press, Hanover, 1992
- WOOD, Paul: "Truth and Beauty: The Ruined Abstraction of Gerhard Richter", In: Art Has No History! The Making and Unmaking of Modern Art, Verso, London-New York, 1994
- ZIZEK, Slavoj: "Why are Laibach and NSK not Fascist?", In. M'ARS V/3, 4, Ljubljana, 1993, pp. 3-4.